

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 20g/2020

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (4) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale

CHIȘINĂU

27 februarie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Eduard ABABEI,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 18 februarie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 27 februarie 2020 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (4) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ridicată de către dl avocat Victor Constantinov, în dosarul nr. 3-3344/19, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Igor Barbacaru de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află acțiunea în contencios administrativ depusă de dna Valentina Dobândă împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare.

4. În procesul examinării cauzei, dl avocat Victor Constantinov a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (4) și alin. (6) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale [răspunderea pentru încălcarea prevederilor Legii privind declararea averii și intereselor personale].

5. Prin încheierea din 30 ianuarie 2020, instanța de judecată a admis parțial cererea privind ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei în ceea ce privește articolul 23 alin. (4) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 sunt următoarele:

Articolul 23

Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

„(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.

[...]”

(4) Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Potrivit autorului sesizării, normele contestate instituie sancțiuni care nu au o natură penală, contravențională sau disciplinară. Acesta consideră că sancțiunile în discuție sunt prevăzute de o lege specială și pot fi aplicate pentru încălcarea prevederilor legale ce reglementează aflarea într-un conflict de interese consumat.

9. De asemenea, autorul consideră că aplicarea sancțiunilor enunțate mai sus nu este limitată în timp. Legea nu stabilește un termen în care pot fi aplicate sancțiunile și la expirarea căruia aceste sancțiuni nu mai pot fi aplicate. Prin urmare, legea nu prevede un termen de prescripție în interiorul căruia sancțiunile din speță pot fi aplicate.

10. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolului 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii privind declararea averii și intereselor personale, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl avocat Victor Constantinov în dosarul nr. 3-3344/19, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului 23 alin. (4) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

15. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit următoarele condiții de admisibilitate a unei excepții de neconstituționalitate:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate (HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, punctul 1 din dispozitiv).

16. Curtea notează că prezenta excepție întrunește primele trei condiții.

17. Cu privire la a patra condiție, Curtea observă că prevederile criticate de la articolul 23 alin. (4) din Lege au mai constituit obiect al examinării în instanța de contencios constituțional din perspectiva unor critici similare în alte excepții de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 143 din 16 decembrie 2019; DCC nr. 16 din 10 februarie 2020; DCC nr. 19 din 13 februarie 2020).

18. În baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (4) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ridicată de către dl avocat Victor Constantinov în dosarul nr. 3-3344/19, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 27 februarie 2020
DCC nr. 22
Dosarul 20g/2020*